

Karsten Lauritzen
Retssikkerhedsalliancen for bedre skattelovgivning

19. december 2025
J.nr. 2025 - 5472

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

Telefon +45 33 92 33 92
Mail skm@skm.dk

www.skm.dk

Kære Karsten

I forlængelse af mit brev af 3. december 2025 vender jeg hermed tilbage vedrørende Retssikkerhedsalliancens forslag om en generel retssikkerhedsventil til borgernes fordel.

Som I påpeger, har vi desværre set eksempler på, at regler – som er indført med de bedste intentioner – i praksis kommer til at virke uhensigtsmæssigt og måske endda spænder ben for hinanden. Og for mennesker. Den slags situationer er jeg ligesom min forgænger opsat på at finde løsninger på.

I den forbindelse er der jo også indført et konkret værktøj, som jeg synes er værd at nævne. På ejendomsområdet er der indført en regel, hvorefter opkrævningen af grundskyld og dækningsafgift, herunder tilskrivning af renter, i særlige tilfælde kan sættes i bero. Reglen udspringer af sagerne om enkelte boligejere, der i forbindelse med køb af nyudstykkede grunde i nogle år blev efterladt med en regning for grundskylden af deres naboers grunde. Reglen sikrer, at hvis lignende situationer skulle opstå fremover, vil skattebetalingen kunne berostilles. Dermed risikerer en ejendomsejer ikke opkrævningsskridt, indtil problemet er kortlagt, og der er taget stilling til en eventuel løsning heraf, fx i form af en afdækning af mulighederne for at anlægge en anden praksis i Skatteforvaltningen eller ved at gennemføre ny lovgivning.

Reglen skal ses i lyset af, at man på ejendomsområdet i nogen grad har afskåret klageadgang mv. som led i udrulningen af et helt nyt it-system i sammenhæng med, at staten har overtaget administrationen af opkrævning af grundskyld og dækningsafgift for kommunerne. Omvendt understøtter den klageadgang mv., som borgerne har i andre typer af skattesager, at der i vidt omfang vil være tid til at overveje eventuelle løsninger i form af anden praksis eller ny lovgivning.

I foreslår, at der indføres en regel, så man konkret vil kunne undlade at gennemføre en beskatning, hvis denne er ”åbenbart urimelig”. I nævner en række konkrete tilfælde, hvor en retssikkerhedsventil kunne have været god at have. Nogle af disse situationer har Folketinget rettet op på gennem lovgivning. Det er derfor fristende at konkludere, at de konkrete tilfælde var urimelige og burde kunne håndteres med det samme gennem en retssikkerhedsventil.

I foreslår konkret en rimelighedsregel med inspiration fra ligningslovens generelle omgåelsesklausul. Af denne regel følger, at selskaber og foreninger ved indkomstopgørelsen skal se bort fra arrangementer, der er tilrettelagt med det hovedformål at opnå en skattefordel, som virker mod formålet og hensigten med skatteretten, og som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder.

De sager, som kan håndteres efter reglen i ligningsloven, kan dog ikke helt sammenlignes med de sager, som man med ”omvendt fortegn” kunne ønske løst for de borgere, der er kommet i klemme i systemet. Anvendelsen af omgåelsesklausulen beror på en juridisk vurdering, hvor man sammenligner det umiddelbare skattemæssige resultat af arrangementet med det hypotetiske skattemæssige resultat af, at arrangementet ikke var gennemført. Laves der fx et arrangement, hvor et beløb, der skal ende hos et bestemt selskab, sendes på en ”omvej”, skal det altså vurderes, om dette arrangement har velbegrundede kommercielle årsager, og om der er opnået en utilsigtet skattefordel ved ikke at have sendt beløbet direkte til den endelige modtager.

Om der foreligger et arrangement, der er omfattet af ligningslovens generelle omgåelsesklausul, vil naturligvis kunne diskuteres i en retssal, men en sådan diskussion adskiller sig ikke fra andre uenigheder mellem parterne om jura og faktum. Omvendt vil en regel, der baserer sig på, om noget er rimeligt eller ej, i sidste ende tage afsæt i en subjektiv vurdering. Føles resultatet forkert? Synspunkterne herpå vil variere. Jeg bliver også jævnlgt mødt med synspunkter om, at en skatteregel er ”urimelig”, selv om virkningen af reglen er tilsigtet.

Jeg tror også, at man skal tænke sig godt om, før Folketinget med en generel rimelighedsklausul uddelegerer kompetencen til at ændre lovregler. Lovregler udformes på baggrund af en række forskellige hensyn, som afvejes mod hinanden. Det gælder også reglerne på skatteområdet, som tilmed skal opfylde bestemmelsen i grundlovens § 43 om, at ”Ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov”.

En anden udfordring er, at der er forskel på, om noget føles urimeligt – og hvad den rimelige beskatning så er. Hvilke regler skal erstatte lovreglen? Ikke kun i den konkrete sag, men også fremadrettet i lignende sager. De situationer, som Folketinget har rettet op på, illustrerer tydeligt, at den ”rigtige” beskatning ikke nødvendigvis er så oplagt. I hvert fald har det krævet grundig behandling både i Skatteministeriet og Folketinget at udforme hensigtsmæssige løsninger.

Jeg synes grundlæggende, at idéen om en retssikkerhedsventil er både relevant og interessant. Det er et emne, jeg gerne vil tale mere om. Jeg er af den overbevisning, at det bør være Folketinget, der skal beslutte, om reglerne giver anledning til ”utilsigtede” resultater og bør ændres. Det er dog ikke ensbetydende med, at der ikke bør være fokus på at indrette reglerne således, at de utilsigtede resultater så vidt muligt undgås. Og at man i lovgivningsarbejdet altid vil kunne overveje behovet for målrettede ”ventilregler”, såsom den beskrevne regel på ejendomsområdet. Det modtager jeg altid gerne forslag til.

Med venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen